

Pol da Timoti do Papia 1

Mandagit

But piso gen

Timoti uñun Yesu yolyol amin bulagi kinda. Uñun Lista kokup pap Galesia Provinskon amin kinda. Menji uñun Juda miñat kinda, aŋakwan datni uñun Grik amin kinda. Pol da Timoti abidañban kisi agek Piňkop gen yaŋ teñteñok do pi agimal (Yabekbi kílapmi 16-20 uñudon koki). Timoti Epe-sas kokup papgwan paŋmuwukbi egipgwit dakon kila amin dagaŋakwan Pol da papia on mandan imgut.

Papia on da mibiltok yosok uñun yaŋ: Amín diwari da miñat aminyo dakon nandaŋ gadatni paŋupbal ani yaŋ do Timoti kaŋ kimotjak do iyigít. Uñun amín dakon nandak nandakni ɻwakjwari tawit uñun yaŋ: On miktím dakon yo morap uñun tagi díma, do miñat aminyo egip egip abídok do nandaŋ uñun jap diwari díma nok do gen teban yopgwit, ae miñat yo kisi díma pani do yaŋsop aŋ yomgwit.

Gen madepsi kinda gat mandagit. Piňkop gawak imim siliп uñun kila tagisi ani, ae paŋmuwukbikon pi tagisi ani do mandagit. Ae niañen amin da paŋmuwukbi dakon kila amini egipni ae pi amini egipni uñun do mandagit.

Mibi do Pol da Timoti Yesu Kristo dakon pi amín tagisi egipjak, aŋek Yesu yolyol amin kalon kalon do ni aŋpak tagisi baŋ aŋyomjak uñun do mandagit.

*Timoti iyi gat ae pañmuwukbi gat kisi dakon aŋpak
kilani tagisi asak
(Kilapmi 1-6)*

¹ Nak Pol, Yesu Kristo dakon yabekbi kinda da on papia mandisat. Piñkopnин yokwikon bañ timit timit aminan gat ae Yesu Kristo unjun nandañ teban tanjek jomjom anek ekwamañ unjun bamot da nak yabekbi pi aben dosi nayigimal.

² Timoti, gak nandañ gadat asal do nak da gandabo gak monjinosi asal. On papia gak do mandañ gamisat. Piñkop Dat ae Amin Taginin Yesu Kristo dakon bupmini gat ae but yawotni gat gagon tosak.

Top gen morap do kañ kimotneñ

³ Nak Masadonia miktimon kiñek gen gayigim unjudeñ aeno sigin gayisat. Gak Epesas kokupmon sigin egek miñat aminyo Piñkop gen yoyiñ dekgañ amin di yoyiñdet ani bisapmon top gen dima yoni do gen tebaisi yoyiki.

⁴ Ae babikni dakon binap gen gat ae babikni dakon mibili gat do dima yoni do tebaisi yoyiki. Gen unjudeñ da gen emat pañalon asak. Uñun da Piñkop dakon pi dima joñikdak. Nandañ gadat anek Piñkop dakon pi arípmi tagi anen.

⁵ Amín da notni do but dasi galak tañ yomiñek egipni, mibili yan do gen teban on yipmañdat. Amín nandañ gadat bamisi anek, ae burikon gwaljigi mini egek, ae butnikon da yokwi tagiyo dakon kokwin tagisi asak kañ, amín do but dasi galak tañ yomyom aŋpak tagisi tosak.

6 Amin diwari da uñun aŋpak yopmaŋek gen ısalı banġin yanek ekwaŋ.

7 Uñun amin Piŋkop dakon gen teban yoyiŋdet ak do tagisi nandaŋ. Aŋek nin da bamisi yomaŋ yaŋ nandaŋ, mani gen yoŋ dakon mibili dıma nandaŋ pisanek yoŋ.

8 Nin nandamaŋ, gen teban Piŋkop da ni pi naŋ asak do nandagit uñun asak kaŋ, gen teban uñun yo tagisi kında.

9 Gen teban uñun amin kilegi do dıma tosok. Uñun gen teban pabiŋ yopmaŋaŋ amin, ae kwen wiġik aŋ amin uñun do tosok. Uñun Piŋkop manji imiŋek yokwi aŋ amin, ae Piŋkop gawak im do dıma galak taŋek Piŋkop dakon yo do yanba yokwi tok aŋ amin do tosok. Gen teban uñun amin men datni gat ae amin diwari gat dapba kımokgoŋ amin do tosok.

10 Gen teban uñun amin yumabi mibili mibili aŋ, ae wili da wili notni gat wam ton amin do tosok, ae amin kabu paŋkisibin paŋki oman monji egipni do moneŋ paŋ amin gat, ae top yoŋ amin gat, ae topmon da geni paŋteban aŋ amin gat uñuden amin do tosok, ae Yesu yolyol dakon gen madep madep morap ton uñun yapmaŋek aŋpak yokwi diwari aŋ amin uñun kisi do tosok.

11 Gen bamisi uñun Piŋkop da Gen Bin Tagisi yaŋ teñteñok abeŋ do namgut uñun. Piŋkop uñun tilim madepnikon egisak. Uñun aŋkisin kımotneñsi.

Piŋkop dakon bupmını do Pol da ya yaŋ iyigít

12 Amin Taginin Yesu Kristo da tapmim namijek nak pini uñun arípmi tagi aben yan nandanek nak manjigit, do ya yan iyisat.

13 Asi, nak kalip uwalon da jigilak aŋ imijek manji gen yan imgum. Mani Piñkop da bupmi nandanamgut, nido yo nibaŋ agim uñun dima nandanek Monji do dima nandan gadaŋ imgum.

14 Amin Taginin da nak do nandan yawot wagil madepsi aŋ namgut. Aŋek Yesu Kristokon sanbegim do aŋek nandan gadat aŋpak gat ae amin do but dasi galak taŋ yomyom aŋpak aben do nak aŋtagap agit.

15 Yesu Kristo yokwi pakpak amin timit do miktimon pigit. Gen uñun bamisi amin kisi da nandanek nandan gadat tagi ani. Nak naga yokwi pakpak dakon mibiltok amin egipgum.

16 Mibili yan do aŋek nak do bupmi nandagit. Miňat aminyo nagon yo agit uñun kaňek yanſi nandani: Yesu Kristo da yokwi pakpak amin do nandan yawok yomiňek but tobil ani do bikkib madepsi yomisak. Yan nandanek nandan gadaŋ imijek egip egip teban abidoni, mibili yan do yokwi pakpak dakon mibiltok amin nak do bupmi nandagit.

17 Piñkop uñun Kila Amín Madep toktok teban egisak. Uñun arípmi dima kimori, ae amin da arípmi dima kokogi. Uñun kalongin Piñkop, do dagok dagog i mini man madepni gat ae tilim gulgwani gat taŋ aŋan kikdisak. Uñun asi.

Timoti, gak aŋpak yokwi pabij yop do pi tebaisi abi

1:12: Ya 9.15; 1Ko 15.9-10; Gal 1.15-16   **1:13:** Ya 8.3; 9.1-5   **1:15:**
Lk 19.10

18 Timoti, monjino, gak do kombi gen yawit, nak uñun do nandañek gak da yo abi uñun do gayikdisat. Kombi gen uñun da gak anjetban anjakwan anpak yokwi pabin yop do emat abi.

19 Emat uñudon Yesu nandañ gadañ imin kimagek butgokon da yokwi tagiyo dakon kokwin tagisi anek egipbi. Amin diwari yokwi aman yan nandañ mani yankwok aba Piñkop da pañkilek asak do díma nandañ. Do nandañ gadatni tap wakga da yan tipmon tidañek tuwil kwañ.

20 Imenius gat Aleksanda gat da yan abal nak da Sunduk da kisiron yopgum. Uñun nandak nandak kilegi timigek bunjon Piñkop do gen yokwi díma yonjil do anek uñun agim.

2

Piñkop da amin morap kisi pañpulugosak do bisit iyineñ

1 Yo madepsi abi do nandisat uñun yan; gak da miñat amin morap yoyinbi bisit mibili mibili anek Piñkop ya yan iyinhek amin morap kisi pañpulugosak do bisit iyini.

2 Kili amin madep gat ae kila amin morap diwari kisi pañpulugosak do bisit ani. Yan anek kañdo tayañgok egek butnin yawori tanjakwa Piñkop dakon galaktok morap yolek telagisi egipneñ.

3 Bisit yan anen kañ uñun tagisi. Piñkop Yokwikon Banj Timit Timit Amínin uñun da yan anen do tagisi nandisak.

4 Uñun amin morap kisi yokwikon banj timíkban gen bami nandaba pisoni do nandisak.

5 Nin nandamanj, Piňkop kalonjı dagin egisak, ae Piňkop ae miňat aminyo dakon binap amın kalonjı dagin egisak, uňun amın Yesu Kristo.

6 Kristo miňat amın morap yumaň nok do egip egipni parekgit. Yaň aňakwan Piňkop da bisap yiþgurorsi miňat amın morap yokwikon banj timit do si nandisak yaňsi noligit.

7 Piňkop da nak iyı dakon geni yaň teňteňok aben do yabekki pi namgut. Top dıma yosot, bamisi yosot. Amin Nwakjwari Kabikon kij yoyiňdet abo Kristo nandaň gadaň iminjek gen bamı nandani do aňek pi uňun namgut.

8 Nak wili kokupmı kokupmı ekwaň uňun telagi kisitni paňenagek bısit ani do nandisat. Butjap ae gen emarı mını egek bısit ani do nandisat.

Pi tagisi da miňat dakon tilimni asak

9 Ae gen kında uňun yaň: Miňat ımal pak do kaň, giptimni tagi wıtjini uňun da arıpmon gin pani, wili da pındak galaktok ani yaňon da ımal yumaň nogi wukwi banj dıma pani. Busuň daňgwani dıma paňtilim ani, ae gol kindiriňyo banj giptimji dıma paňtilim ani.

10 Piňkop yolek gawak imisat yaň yon miňat pi tagisi mibili mibili ani. Uňun da tilimni bamisi asak.

11 Miňat iyı do nandaba piňakwa gen dıma yanek tayaňgok egek Piňkop dakon gen timit do pi ani.

12 Nak miňat yopbo wili dakon mibiltok amın egek Piňkop dakon gen do yoyiňdet ani do diması nandisat. Mırak gin yopmanek egipni.

13 Nido, Piňkop Adam nań mibiltok wasanek buňon Ip wasagít.

14 Ae Adam top gen do díma nandań gadagit. Miňat da top gen nandań gadańek yokwi agit.

15 Mani miňat uňun monji tagi paňalani. Yań aňek nandań gadat aňek amin do but dasi galak tań yomiňek ae telagi egek aňpak tagisi aňek egipni. Uňun aňpak morap yípmaj deri mini ani kań, Piňkop da yokwikon bań timitdisak.

3

Paňmuwukbi dakon kila amin aňpak tagisi bań ani

1 Gen on bamisi: amin kında paňmuwukbi dakon kila amin kında egipdosi nandisak kań, uňun pi tagisi kında nań abidok do nandisak.

2 Kila amin uňun aňpak kilegisi gin aňakwan amin da gulusuňni kında díma koni, ae miňat kalonji dakon eni egipjak, ae iyı dakon kila tagisi asak, ae nandań kokwin tagisi aňek aňpak tagisi bańgin asak, ae amin yutnikon kwa kilani tagi asak, ae yoyinjet agakni uňun tagisi.

3 Uňun pakbi teban nańek but upbal díma asak, ae emat pidokyo díma asak, yawori egisak, ae gen emat díma asak, ae monej timit do tek kindap díma asak.

4 Uňun iyı dakon gwakni kila tagisi aňakwan monji gwayoni da gawat gawaron da geni tagisi guramikgań.

5 Amin kinda iyı dakon gwakni kila tagi dıma asak kaŋ, Piŋkop dakon paŋmuwukbi kabı dakon kila arıpmı dıma asak.

6 Amin kinda Yesukon kaluk saŋbesak uŋjun da kila amin pi dıma asak. Uŋjun iyı do nak amin madep kinda yan nandajek kwen wıgık aban Piŋkop da Sunduk gen pikon yıpgut, yan gin gen pikon di yıpbı.

7 Amin uŋjun paŋmuwukbikon dıma saŋbewit amin da kaŋba amin tagisi asak uŋjuden da kila amin man tagi abidosak. Kaŋba yokwi asak kaŋ, man yokwi paŋek Sunduk da paron yokwaldisak.

Paŋmuwukbi dakon pi amin aŋpak tagisi baŋ yolek ani

8 Paŋmuwukbi dakon pi amin uŋjunyo kisi amin da kaŋba amin tagisi asak, ae gen bami gin yosok, ae pakbi teban naŋek but upbal dıma asak, ae amin dakon yo morapni tımit do but kindap dıma pasak.

9 Uŋjun butnogwan yo mını yan nandajek nandan̄ gadat aman̄ dakon gen bami morap Piŋkop da noligit uŋjun tebaisi tımkidak.

10 Mibıltok pini do paŋkilik pındatni. Pındakba pi tagi ani kaŋ, yopba paŋmuwukbi dakon pi amin tagi egipni.

11 Miŋatniyo kisi amin da kaŋba miŋat tagisi asak, ae amin do yanba yokwi tok dıma asak. Uŋjun iyı dakon kila tagisi aŋek yo morap asak uŋjun kilegisi gin asak.

12 Paŋmuwukbi dakon pi amin uŋjun miŋat kalonjı dakon eni egipjak, ae iyı dakon gwakni kila tagisi asak.

13 Pi amin uñun pi tagisi asak uñun amin diwarî da nandaba wukwan imdanj, ae Yesu Kristo nandañ gadañ imgwit uñun do pasoli mîni yan teñteñok akdañ.

Piñkop da gen bamî nomansi noligit

14 Nak tepmisi abiñ dandak do nandisat, mani papiakon gen on ji do mandaken kañ tagisi yan nandisat.

15 Tepmi dîma apbeñ kañ, ji gen on kanek Piñkop dakon amin kabî nin anpak nianj bañ aňek egipnenj uñun nandani. Piñkop dakon amin kabî nin Piñkop egip egipmi toñ dakon pañmuwukbi kabini ekwamañ. Pañmuwukbi uñun gen bamî jonïkban tebai tosak dakon gwak teban egisak.

16 Nin pakyañsi nandamanj, nandañ gadatnin dakon mîbili uñun yo madepsi kînda. Uñun kalip pasili tagit mani Piñkop da aňnoman agit. Gen bamî noligit uñun yan: Uñun amin giptimsi paban amin da kawit, ae Telagi Wup da uñun amin kilegisi yan noligit, ae aňelo da kawit, ae amin da miktimi miktimi kîñ geni yan teñteñok awit, ae miktim amin da nandañ gadañ imgwit, ae uñun Piñkop da abidañ Kwen Kokup awigigit.

4

Top gen da miňat amin dakon nandak nandakni pañupbal akdisak

1 Telagi Wup da yañsi yosok, bîsap kînda don apdisak, uñun bîsapmon amin diwarî nandañ gadatni wîtdal kîkdañ, nido uñun wup yokwi amin

panjewalgañ uñun dakon geni guramitdañ, ae koñ dakon geni yoldañ.

² Jamba but amín da top gen bañ miñat amínyo yoyiñdetdañ. Uñun amín anjpak yokwi aňek mayagi dimasi nandañ.

³ Uñun amín da miñat amínyo miñat eyo díma ani, ae jap díwari díma noni do gen teban yopmañ yomdañ. Mani Piñkop nandañ gadañ imiñek geni bami nandañ amín da uñun jap morap tímigek ya yan iyinék tagi noni do wasagit.

⁴ Yo morap Piñkop da wasagit uñun tagisi gin, do Piñkop do ya yan iyinék timitneñ kañ, pindatno yokwi díma ani.

⁵ Piñkop dakon gen gat ae bisitnin gat da uñun jap morap pañtelak asak.

Timoti uñun Kristo dakon oman amín tagisi egipjak

⁶ Gak gen on Yesu yolyol amín notgoni do yobi kañ, gak Yesu Kristo dakon oman amín tagisi egipdisal. Ae gen bami nandañ gadamañ ae nandak nandak tagisi tímigek yolgamañ uñun da gak tapmim madepsi gamdisak.

⁷ Mani babik dakon morap gen Piñkopmon da díma noman tawit, do uñun gat ae gen morap amín da ísal yon uñun gat manji yobi. Aňek Piñkop dakon anjpak tagisi yolek egip do tagap tok madepsi abi.

⁸ Giptim antagap ak amañ uñun da pañpulugok madep díma asak, mani wupnin antagap amañ uñun da pañpulugok madepsi kinda asak, nido abisok ekwamañ ae don egip egip teban abidokdaman uñun kisi do pañpulugok akdisak.

9 Gen uñun bamisi amin kisi da nandanek nandan gadat tagi ani.

10 Nin pi madepsi aman nido Piñkop egip egipmi ton da nin panjulugokdisak yan nandan teban tanek jomjom anek ekwamañ. Piñkop uñun amin kisi yokwikon timit timit amini, ae nandan gadan iman amin uñun banji timitdisak.

11 Gak gen on miñat aminyo yoyin degek guramitni dosi yoyiki.

12 Yum pindagaki amin da gak monji biliyan gandanek dima nandaba piñban gamni. Anpak tagisi anjaki nandan gadat amin da anpakgo ban pindagek yan gin ani. Gen tagisi ban yoki, ae kilegisi egipbi, ae amin do but dasi galak tan yobi, ae nandan gadat bamisi abi, ae Piñkop da dabilon gwaljigi minisi egipbi.

13 Egi wigi si apben bisapmon gak pi madepsi anek Piñkop gen miñat aminyo morapmi muwutnikon manjin yobi, ae mibili yan tenjeñan yobi, ae Piñkop dakon anpak do yoyin dekgi.

14 Pañmuwukbi dakon kila amin da kisitni kwen-gokon witjijakwa amin kinda da gak do kombi gen yagit bisapmon Telagi Wup da but galak do tapmim gamgut uñun yipbi dima yawotjak.

15 Bisapmi bisapmi pi morapgo do kila tagisi abi. Pi madepsi anjaki miñat amin morap da pi agakgo si madep tosok yan koni.

16 Gaga dakon anpak ae yoyindet agakgo do kila tagisi abi. Si teban tanek sigin abi kan, Piñkop da gaga gat ae gengo nandan amin gat kisi yokwikon ban timitdisak.

5*Timoti miñat amīnyo naga dakon yawi dīwat
yanji pindatjak*

¹ Gak amin pelan gen tebai dīma yoyiki. Datgo gen yaworikon da yoyin pañmilip asal, yan gin gen yaworikon da yoyin pañmilip abi. Ae gaga dakon padik padikgo do aŋpak niaŋ asal, monji bulagi do yan gin abi.

² Ae menjo do aŋpak niaŋ aŋ yomisal, miñat pelan do yan gin abi. Ae samiñgoni do aŋpak yokwi dīma aŋ yomisal, miñatjok bulagi do yan gin aŋpak yokwi dīma aŋyobi.

Namin da sakwabat kīlani asak?

³ Sakwabat morap pañpulugokni minisi ekwanj uŋjun baŋ pañpulugoni.

⁴ Mani sakwabat uŋjun monjini dī toŋ bo ae uwani dī toŋ kaŋ, pañpulugaŋbi Piňkop da dabilon aŋpak madepsi kīnda uŋjun nandaŋ pisoni. Uŋjun meñi kīlani tagisi aŋek meñ datyo da kalip pi madep awit uŋjun dakon gomanı tagi sopni. Piňkop da aŋpak uŋjuden do tagisi nandisak.

⁵ Miñat kīnda sakwabat egek pañpulugokni minisi egisak kaŋ, uŋjun miñat Piňkop nandaŋ gadaŋ imiñ kīmagek Piňkop da yo tagisi aŋ imjak do nandaŋek jomjom asak. Aŋek gıldarı ae kalbi Piňkop da aŋpulugosak do bisit asak.

⁶ Mani sakwabat kīnda uŋjun giptim dakon galaktok yoldak kaŋ, miñat uŋjun amin kīmakbi yombem.

⁷ Do miñat uŋjun yoyinbi aŋpak tagisi baŋgin aŋakwa amin da yanba yokwi tok dīma aŋyomni.

8 Amin kında iyı dakon yawi diwatni dima pañpulugosak kañ, uñun amin tagi dima. Mani amin kında iyı dakon gwakni kisi kílani tagi dima asak kañ, uñun amin nandañ gadatni kili yipmanj dekgit, do amin yokwisi. Piñkop dima nandañ imaj amin yapmañek uñun wagil yokwisi.

9 Sakwabat dakon man siliçmon, miñat oden dakon man bañgin mandaki: Miñat bìlak 60 yapmanjak, ae eni kalonjı dakon miñatni egipgut uñun dakon man bañgin mandaki.

10 Ae pi tagisi mibili mibili agit dakon man bini tañ yomanj uñun dakon man bañgin mandaki. Nak pi tagisi oden do yosot: Gwakni kila tagisi agit, ae amin kokup ñwakñwarikon da apba kílani aňek pañpulugagıt, ae pañmuwukbi dakon kandap pakbi bañ sugagit, ae jigikon ekwañ amin pañpulugagıt, ae pi tagisi diwari agit. Gak miñat uñuden dakon man bañgin mandaki.

11 Mani miñatjok sakwabat dakon man dima mandaki. Nido giptimni dakon galaktok yolek burikon da miñat eyo kaluk aeni ak do nandañ bisapmon Kristo manji imaj.

12 Aňek yanj teban tok awit uñun yapmañan, do gulusuñni tañ yomisak.

13 Ae uñun gin dima, kuraktok anpak timigek yut diwarikonagi agi aňek. Ae kuraktok anpak gin dima, amin diwari da yo aň uñun dakon geni nandak do galagi nandañ. Aňek gen morapmi dima yogogi yon.

14 Do miñatjok sakwabat egipni uñun amin paňek monji paňalaňek yutni kila ani do nandisat. Yanj

ani kañ, uwal da aŋpakni tagisi uŋjun kañek gen yokwi arípmi díma yañ imni.

¹⁵ Disi nandañ, miňatjok sakwabat diwari kosit kilegi kili yipmañ dekgwit da Sunduk yolgañ.

¹⁶ Kristo nandañ gadañ imisak miňat kinda da yutgwan miňat diwari sakwabat ekwañ kañ, miňat uŋjun da iyi kílani asak. Yañ aňakwan paňmuwukbi miňat aminyo diwari da kílani ak do jígi díma pani, ae sakwabat morap paňpulugokni minisi ekwañ uŋjun bañ kílani tagi ani.

Kila amin pi tagi aŋ uŋjun kílani tagisi ani

¹⁷ Ji kila amin pi tagisi aŋ amin man madep yomiňek tagisi yumañ noni. Mibiltoksi yomni amin uŋjun: Piňkop gen yañ teňteňok aŋ amin gat, ae Piňkop gen yoyiňdet aŋ amin.

¹⁸ Yaňsi ani, nido Piňkop gen papia da yañ yosok. “Ji bulmakau wit gip golek do bamañ misinjikgañ bisapmon jap noni do gen kagani díma sopni.”

Ae kinda yañ yosok:

“Pi amin yumañ nogini arípmi tagi timitjak.”

¹⁹ Amin kinda da kila amin kinda do sunj kinda ak yañ yosak kañ, geni do mirak díma yopbi. Mani bamori bo kapbi da gen uŋuden yaňba kañ, geni tagi nandaki.

²⁰ Ae kila amin kinda yokwi asak kañ, paňmuwukbi morap da dabilon aňmiliп abi, aňaki diwari pasol pasol timitni.

Timoti iyi dakon aŋpak kañ kimotjak

21 Piñkop ae Yesu Kristo ae Piñkop dakon aŋelo kab̄i da dabilon noman yaŋsi gayisat, gen morap on gayisat uŋjun yol k̄imagek pi abi. Aŋek amin kisikon aŋpak tilak kalonjikon da pi abi.

22 Piñkop dakon pi asak do gak amin k̄inda da kwenon k̄isitgo tepmisi wutjik do d̄ima nandaki. Amin diwari dakon yokwi da gagon di teganjbam. Gak gaga do kila tagisi aŋek Piñkop da dabilon gwaljigi minisi egipbi.

23 Gak pakbisigin d̄ima noki. Butgo aŋpulugosak ae sot uŋjun toktogi noman taŋ gamisak uŋjun mudosak do wain disok kisi noki.

24 Amiŋ diwari dakon yokwini uŋjun nomansi toŋ. Ae amin da nandaŋ, Piñkop da uŋjun amin gen pikon yopmaŋek kobogi yokwi yomdisak. Mani amin diwari yokwini pasili toŋ, ae don noman tokdaŋ.

25 Uŋuden gin, amiŋ diwari aŋpakni tagisi noman gin toŋ. Mani, amin diwari aŋpakni tagisi uŋjun noman d̄ima toŋ, uŋjun don noman tokdaŋ.

6

Oman monji aŋpak tagisi baŋgin ani

1 Yesu yolyol amin morap amin diwari dakon oman amini ekwaŋ, madepni man madep yomiŋek piŋbini egipni. Yaŋ aba amin da Piñkop dakon man ae paŋmuwukbi nin dakon nandaŋ gadat do yaŋba yokwi tok d̄ima ani.

2 Ae oman amin k̄inda dakon madepni uŋjun nandaŋ gadat amin k̄inda kaŋ, oman amin uŋjun

“notno gin do geni tagi abin yipben” yañ di nandaban. Dima, uñun yanji nandisak, “Amin uñun Yesu yolyol amin kinda, do pini añ iminjek but dasi galak tanj iben” yañ nandisak. Anjakwan nandak nandak uñuden da aŋtagap aban pi tagisi akdisak.

Moneŋ dakon galagi uñun yokwi dakon mibili

Gak bisapmi bisapmi miňat aminyo aŋpak kilegi banj ani do yoyiň dekgi, aŋek aŋpak gayigim uñun ani dosi yoyiki.

³ Amin Taginin Yesu Kristo dakon gen da Piňkop dakon aŋpak do niyiň dekdak. Amin kinda gen uñun yipmanjek miňat aminyo gen ɻwakɻwari Yesu dakon geni kilegi yombem kinda nañ dima yoyiňdetjak kañ,

⁴ yañ nandanenj, uñun amin kwen wičik asak, ae nandak nandakni minisi. Uñun gen emat aŋek gen dakon mibili do notni pabiň yop do pi asak. Yanj aŋek yo yañ paňalon asak: tagisi ekwanj amin do nandaba yokwi tok, ae emat, ae yaňba yokwi tok, ae amin diwarí do but giman nandaňek nandaba yokwi tok.

⁵ Ae bisapmi bisapmi gen emat aŋekwañ. Amín aŋpak uñuden añ uñun nandak nandakni wagilsı upbal tawit, ae gen bamisok kinda dima nandañ. Uñun Piňkop dakon aŋpak do yo morap timit timit kosit kinda yañ nandañ.

⁶ Mani, amin kinda Piňkop yolek yo kabini do nandaban aripmi tanj namañ yañ nandisak kañ, uñun amin yo bamisi timikdak.

7 Nin nandamanj, meñ da pañalañban miktimon altagimañ bisapmon yo kinda díma abidañek apgumanj. Ae miktim yípmaj detneñ bisapmon yo di díma timigek kíkdamanj.

8 Yañdo, jap imalyonin di tañ nimni kañ, “uñun arípninon” yañ yonej.

9 Mani, moneñ morapmi tímít do nandañ amín, kílap da paron yokwalgañ da aríp, pañkewal da altañ yominék tímítdisak. Uñun nandañ kokwini tagi díma amín da but sulugik morapmi aňek uñun da obisi pañiñtok akdisak. Yañ aňek wagilsi tasik tañ mudokdañ.

10 Moneñ do galagi nandak nandak uñun yokwi morap dakon mibili. Amín diwarí moneñ do galak tawit, uñun da ilíkban nandañ gadatni yípmaj dekgwit aňek jigi morapmi paňek bupmisi nandañ.

Gak tebaisi kiňek egip egip teban abídoki

11 Mani, gak Piňkop dakon amín egísal, do aňpak yokwi uñuden morap yopmañ degek pasal kíki. Pi tebai aňek yo oden bañ tímíkgi: aňpak kilegi, ae Piňkop dakon aňpak, ae nandañ gadat, ae amín do but dasi galak tañ yomyom aňpak, ae tebaisi agek jigi imet imet aňpak, ae amín do yo yawori aň yomyom aňpak.

12 Kristo nandañ gadanj imísak amín uñun napbi gwapbokon kísak. Do gak napbi gwapbo tagisi uñudon tebaisi kiňek egip egip teban abídoki. Tebai agek nandañ gadatgo amín morapmi da dabilon yañ teñteñagil bisapmon, Piňkop da egip egip abídoki do kili yañ gamgut.

13 Piñkop yo morap kisi do egip egip yomısaq uñun da dabilon, ae Yesu Kristo Pontias Pailat da iñamon tebaisi agek gen bamı yagit uñun da dabilon nak tebaisi yan gayisat,

14 gak gen abıdagıl uñun guramık kımagek amin da yanba yokwi tok an gamni da arıpmor yo kinda dima abi. Tebaisi guramık kımagaki wıgi Amin Tagının Yesu Kristo da noman altosak bisapmon wugisak.

15 Uñun Piñkop da bisap yıpgut uñudon altokdısak. Piñkop uñun anıksıñ kımotnejsi. Uñun kalon dagın yo morap kila asak. Uñun kila amin madep morap dakon Kila Amin Madepni, ae amin tagı morap dakon Amin Tagını.

16 Uñun kalon dagın dima kımokdok, uñun teñenji madepmon egisak, ae nin uñun da kapmatjok arıpmı dima kikiğı. Amin kinda da dima kagıt, ae kinda da dima kokogi. Man madepni ae tapmıñ madepni uñun bisap dagok dagogıミニ tañ imdisak teban. Uñun asi.

*Yoni morapmı amin Piñkop nandan gadañ iminje
miňat aminyo diwari pañpulugonı*

17 Yoni morapmı amin on miktımon ekwanj yoyıñbi iyı dakon man dima pawigini. Ae yo morapni tepmi bisal kigi do nandañ gadat dima ani. Uñun Piñkop dosi nandañ gadañ imni. Uñun Piñkop da nin da kisik kisik aneñ do yo tagısı morapmı nimisak.

18 Yoyıñbi anpak tagısı morapmı aŋek yo do wadak wadak an amin do yo morapmı yomni.

Yonin bami uñun amin do yo tagisi aŋ yomyom aŋpak uñun yan nandani.

19 Yaŋ ani kaŋ, iyı don paŋpulugoni dakon yoni morapmi paŋmuutdaŋ, ae uñun yoni morapmi tebai tokdaŋ. Aŋek egip egip bamisi abidokdaŋ.

Timoti pini do kila tagisi asak

20 Timoti, Piŋkop da pi uñun gamgut uñun kila tagisi aŋ kimokgi. Gen mibili mibili Piŋkop dakon galaktok dima yolyoli yoŋ amin, uñun amin gat dima egipbi. Ae amin nandak nandaknin toŋ yan nandaŋek Piŋkop dakon gen bami aŋupbal aŋek gen yon amin, uñun da dubagikon egipbi.

21 Amin diwari uñuden nandak nandak yolek nandaŋ gadatni kili yipmaŋ dekgwit.

Piŋkop dakon nandaŋ yawot jikon tosak do bisit asat.

**PINKOP GEN
The New Testament and Psalms in the Yopno Language
of Papua New Guinea
Nupela Testamen na Buk Song long tokples Yopno long
Niugini**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yopno

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-01-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

b683ce50-d820-5bfc-8471-d8ee080be106